

2014.00899 1 9 JAN. 2015

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2015007617

Datum 16 januari 2015
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2014148542

Onze referentie
2015007617

Uw referentie
201400899

Uw brief van
19 november 2014

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 19 november 2014 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van intra-uteriene inseminatie (IUI) behandelingen, uitgevoerd te Gent (België).

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt Zorginstituut Nederland nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Inleiding

Verzoekster heeft vergoeding gevraagd voor intra-uteriene inseminatie (IUI) behandelingen in België.

De aldaar behandelend arts geeft aan dat verzoekster een kinderwens heeft sinds 2009, dat er 12 IUI-KID achter de rug zijn na 6 x intracytoplasmatische sperma injectie (ICSI) wegens azospermie, en dat doorgaan met de

behandeling zinvol blijft aangezien de tuben doorgankelijk zijn. De behandelend arts geeft aan dat dit de enige zinvolle verdere behandeling is, alhoewel de kansen op zwangerschap beperkt zijn.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
16 januari 2015

Onze referentie
2015007617

Verzoekster geeft aan dat in 2013 in totaal 15 IUI-behandelingen hebben plaatsgevonden en 6 ICSI behandelingen waarvan er 3 door verweerder zijn vergoed en 3 door verzoekster voor eigen rekening zijn genomen. Vanwege verminderde vruchtbaarheid van de partner is overgestapt naar donorsperma. Bij verzoekster is geen enkele aanleiding gevonden voor verminderde vruchtbaarheid.

Na declaratie van de nota's gaf verweerder aan dat slechts 6 IUI-behandelingen voor vergoeding in aanmerking komen. Verzoekster is van mening dat IUI behandelingen onbeperkt vergoed moeten worden als de arts de behandeling indiceert.

Verweerder heeft vergoeding afgewezen omdat, alhoewel er vanuit het basispakket geen numerieke beperking is voor het aantal IUI-behandelingen, het niet doelmatig is om meer IUI behandelingen uit te voeren. Berekend wordt dat in geval van verzoekster (geen vruchtbaarheidsproblemen bij verzoekster en gebruik van donorsperma) de kans op zwangerschap ruim 90% is (6 x 15,3%) en dat daarom meer dan 6 behandelingen niet noodzakelijk geacht wordt.

Beoordeling Intra-uteriene inseminatie (IUI)

IUI is een behandeling waarbij rondom de geplande eisprong vooraf bewerkt zaad in de baarmoeder wordt ingebracht. Het betreft hier meestal zaad van de eigen partner (homologe inseminatie). Er is wat betreft vergoeding vanuit het basispakket geen numerieke beperking voor het aantal cycli gestimuleerde IUI.¹

Beoordelen van de doelmatigheid

In geschil is de 'omvang van zorg' (het aantal behandelingen). Dit is niet aan Zorginstituut Nederland maar aan de zorgverzekeraar om te beoordelen. Het Zorginstituut kan hier niet in treden. Voor het basispakket bestaat geen richtsnoer voor het al dan niet vergoeden op basis van een bepaalde slaagkans.

Op basis van het dossier is op te maken dat de kans op een zwangerschap klein is. De behandelingen zijn tot op heden niet succesvol gebleken. De door verweerder berekende kans op zwangerschap door de kans op zwangerschap per keer te vermenigvuldigen (dus 6 X 15,3%) is echter geen juiste wijze van kansberekening. Dit wordt geïllustreerd in het voorbeeld hieronder.

Per behandeling zijn twee uitkomsten mogelijk:

Scenario	uitkomst	kans
Zwanger	1	15,30%
Niet zwanger	0	84,70%

¹ http://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl_www/documenten/publicaties/rapporten_en_standpunten/2012/1206_uitvoeringstoets-alternatieven_ivf_pakketmaatregel/1206_uitvoeringstoets_alternatieven_ivf_pakketmaatregel/Uitvoeringstoets+alternatieven+IVF_pakketmaatregel.pdf

Vervolgens zijn er maximaal 6 pogingen. Wanneer de behandeling succesvol is (zwanger), dan stoppen de behandelingen. Ter illustratie: als de eerste poging niet succesvol is en de tweede wel (scenario 2), dan blijft het bij twee behandelingen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
16 januari 2015

Onze referentie
2015007617

Het aantal mogelijke scenario's is in de tabel hieronder weergegeven:

Zwanger na x aantal pogingen	1	2	3	4	5	6
1	1	-	-	-	-	-
2	0	1	-	-	-	-
3	0	0	1	-	-	-
4	0	0	0	1	-	-
5	0	0	0	0	1	-
6	0	0	0	0	0	1

Dan wordt de kans op een zwangerschap van deze zes scenario's berekend:

Aantal pogingen	Rekenstappen	Kans op zwangerschap
1	$1 * 0,153$	15,3%
2	$1 * 0,847 * 0,153$	13,0%
3	$1 * 0,847 * 0,847 * 0,153$	11,0%
4	$1 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,153$	9,3%
5	$1 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,153$	7,9%
6	$1 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,847 * 0,153$	6,7%
Totaal	som	63,1%

De kans op een zwangerschap na 6 pogingen mag bij elkaar worden opgeteld. Feitelijk is dit de verwachtingswaarde (kans op zwangerschap) vooraf.

Juridische beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, is het van oordeel dat het aan de zorgverzekeraar is om de doelmatigheid van een behandeling te beoordelen.

Zorgverzekering

In artikel 21, zesde lid van de FBTO Zorg Basisverzekering is de aanspraak op vruchtbaarheidsbevorderende behandeling omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringwet is bepaald.

Het geschil betreft de omvang van de zorg. Hierbij staat de indicatie niet ter discussie. Het is aan de zorgverzekeraar de omvang en de doelmatigheid van de zorg te beoordelen.

Advies

Gelet op het bovenstaande adviseert Zorginstituut Nederland tot afwijzing van het verzoek met inachtneming van het bovenstaande, indien de zorgverzekeraar meent dat de meerdere behandelingen niet doelmatig zijn.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
16 januari 2015

Onze referentie
2015007617